

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Юридичний факультет
Кафедра адміністративного та фінансового права

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Всеукраїнської наукової інтернет-конференції
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА»,
присвяченої 120-річчю університету
(м. Київ, 24-26 квітня 2018 року)

Київ-2018

УДК

Актуальні проблеми публічного права: Збірник тез Всеукраїнської наукової інтернет-конференції присвяченої 120-річчю університету (24-26 квітня 2018 р., м. Київ, Україна) / Упор. Яра О. С., Курило В. І., Ладиченко В. В., Янчук Ю. В. – К., 2018. - с.

У збірнику тез конференції подані наукові здобутки провідних науковців та молодих вчених, що присвячені актуальним проблемам публічного права.

Для студентів, аспірантів, викладачів, докторантів, практикуючих юристів.

Усі матеріали подаються в авторській редакції. За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори.

ЗМІСТ

Вступне слово завідувача кафедри адміністративного та фінансового права НУБіП України доктора юридичних наук, професора, Заслуженого юриста України **Курила В. І.** «**НАУКОВІ ПОГЛЯДИ АКАДЕМІКА ВАСИЛЯ ЯНЧУКА ТА ЇХ ВПЛИВ НА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ В АГРАРНІЙ ТА ПРИРОДОРЕСУРСНІЙ СФЕРАХ**».....8

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

1. **Дудченко О.С.** ЗАКОНОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І УПРАВЛІННЯ УСРР У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 1920 РР.....18

2. **Задорожня Н. О., Задорожня О. В.** АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ФОРМИ ПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ.....22

3. **Качур В. О.** ДО ПИТАННЯ ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР»31

4. **Настюк А. А.** ФОРМА ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ КИЇВСЬКОЇ РУСІ В ПЕРІОД ЯЗИЧНИЦТВА: ІМПЕРІЯ.....35

СЕКЦІЯ 2

КОНСТИТУЦІЙНЕ, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРАВО ЛЮДИНИ

13. Симонишвили Л.Р. *Формы правления: история и современность: учебное пособие* / Л.Р. Симонишвили. - М.: ФЛИНТА: Московский психолого-социальный институт, 2007. – 280 с.

УДК 342:114-027.55

Качур В. О.,
к. ю. н., доцент, завідувач кафедри теорії та історії держави і права НУБіП України

ДО ПИТАННЯ ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР»

20 грудня 2017 року ознаменувалося прийняттям Концепції Статуту територіальної громади міста Києва (далі – Концепція), за яку на засіданні Київської міської ради проголосували 75 депутатів. Під час свого виступу заступник голови КМДА Олексій Резніков зазначив, що «Київ – це територія свободи, а права людини – це найголовніше» і додав, що винесення на розгляд Київради безпосередньо проекту Статуту планується за 3-4 місяці з моменту набуття сили рішення про прийняття Концепції, тобто березень-квітень 2018 р. [1].

Згадана Концепція серед інституційних та функціональних чинників, що вимагають модернізації існуючої на сьогодні у м. Києві моделі місцевого самоврядування, визначила *формування та розвиток просторового та публічного середовища, що передбачає необхідність* юридично визначити та закріпити у Статуті поняття публічного простору як одного з інструментів розвитку та створення позитивного іміджу міста. І як результат, VI розділ Концепції присвячено цьому інституту, вісім пунктів якого передбачатимуть шляхи його правового регулювання [2].

Це означає, що уже найближчим часом правозастосовцям усіх рівнів доведеться стикнутися з новим видом правових відносин – відносин,

пов'язаних із використанням публічного простору. Наразі поняття «публічний простір» на загальнодержавному рівні ніяк не визначено. А тому сьогодні вимагає розробки правових норм, що регулюватимуть формування і використання публічного простору – простору, що належить усім громадянам. На це звертає увагу і заступник голови КМДА Олексій Резніков, підкреслюючи, що «усвідомлення та захист публічного простору – ознака демократичного суспільства... Я певен, що це поняття має бути врегульовано і на загальнодержавному рівні» [3].

Проведений аналіз наукової літератури показав, що здебільшого вітчизняні наукові дослідження цієї проблеми охоплюють наукові пошуки у сфері державного управління [4, 5], соціології [6], культурології [7, 8, 9] та історії [10]. Усі інші публікації, які можна зустріти в інформаційному Інтернет-просторі, то це головні площадки загально-інформаційного або прикладного характеру, що належать громадським організаціям (наприклад, **«Mistosite» - українська урбанізаційна платформа, що є проектом Аналітичного центру CEDOS (ГО «Центр дослідження суспільства»), «#УрбанПростір» – перший інтерактивний онлайн-реєстр публічних просторів України, створений командою ГО «Інститут успішного міста», «Платформа розвитку міст») чи суб'єктам господарювання (як-от, «Київський стандарт», «Студія ландшафтної архітектури М. Коцюби»).**

Щодо науково-правових досліджень, то увага з боку юристів до цього питання є недостатньою. Наразі можна говорити лише про нечисленні наукові розвідки, як-от: С. В. Несинова «Сучасні підходи до вивчення поняття міського «публічного простору» [11], О. Севрук «Публічний простір як об'єкт правового регулювання» [12] та матеріали роботи Міжнародної науково-практичної конференції «Публічний простір як об'єкт правового регулювання», яка відбулася 30 вересня 2016 р. на базі Академії адвокатури України [13].

У своїй статті С. В. Несинова зазначила, що публічний простір є лише однією із частин міського простору поряд із приватним та соціальним просторами з власними функціями [11, с.87], вказала на політичний, економічний та соціально-просторовий підходи до визначення публічного простору [11, с.88], зосередила увагу на історії зародження цього поняття у зарубіжних країнах [11, с.88] та його співвідношенні із суміжними поняттями «публічна сфера» та «громадська думка» [11, с.88-89]. Перепони у формулюванні чіткого визначення публічного простору автор вбачає у його постійній трансформації [11, с.89].

О. Севрук, здійснивши екскурс в історію трактування поняття «публічний простір» та вказавши на потребу «в інших формах публічних просторів, які відповідатимуть новим критеріям» [12, с.165], головну увагу зосередила на трактуванні термінів «публічний простір», «громадський простір» та «суспільний простір». У результаті автор приходить висновку, що терміну «public space», який вживається в зарубіжних країнах, найбільше відповідає термін «суспільний простір», оскільки саме він «виражає колективне життя міста і, на думку багатьох дослідників, є найважливішою складовою міського життя». Вона пропонує з метою розробки Концепції визначити «суспільний простір» як більш загальне поняття, що охоплює терміни «публічний простір» і «громадський простір» [12, с.167]. Однак, наступне твердження О.Севрук щодо допустимості використання терміну публічний простір «на позначення загальнодоступного простору, в якому відбувається життя громадян на території міста», оскільки «будь-який публічний простір безумовно є суспільним» [12, с.167], свідчить про відсутність твердої наукової позиції автора.

Як бачимо, навіть ці поодинокі дослідження залишають цілу низку питань щодо визначення поняття «публічного простору», його правової природи, меж, критеріїв розмежування із іншими видами соціального простору тощо. Ми можемо лише погодитися із авторами в частині, що

«інтерес до вивчення суспільного простору міста не є суто теоретичним, він продиктований нагальними практичними потребами» [12, с.167], «до юридичного визначення «публічного простору» потрібен виважений підхід» і «ці питання повинні стати предметом подальших науково-правових досліджень» [11, с.90].

Список використаних джерел

1. Київрада затвердила Концепцію Статуту територіальної громади Києва // Київська міська державна адміністрація. Офіційний інтернет-портал. – Режим доступу: <https://kyivcity.gov.ua/news/57367.html>

2. Проект Концепції нової редакції Статуту територіальної громади міста Києва // Київська міська державна адміністрація. Офіційний інтернет-портал. – Режим доступу: <https://kievcity.gov.ua/content/kyiv-new-statut.html>

3. У КМДА обговорять наповнення розділу проекту Концепції Статуту міста Києва – «Публічний простір» // Київська міська державна адміністрація. Офіційний інтернет-портал. – Режим доступу: <https://kyivcity.gov.ua/news/48093.html>

4. Колтун В.С. Публічний простір у процесах консолідації територіальних громад / В.С.Колтун // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2018. - №1. – Режим доступу: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/1_2018/4.pdf

5. Котуков О. А. Теоретичні засади формування публічного та публічно-політичного просторів / О. А. Котуков // Ефективність державного управління. - 2015. - Вип. 43. - С. 65-73.

6. Грищенко М. Публічний простір міста як об'єкт соціологічного дослідження / М. Грищенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія. - 2016. - Вип. 1. - С. 31-38.

7. Борисенко М. В. Приватний та публічний простір житлового середовища в процесі модернізації побуту городян України в другій половині XIX–XX ст. / М. В. Борисенко // Література та культура Полісся. - 2012. - Вип. 69. - С. 304-313.

8. Тищенко І. М. Міський публічний простір : підходи до визначення / Тищенко І. М. // Магістеріум. - 2015. - Вип. 59 : Культурологія. - С. 26-33.

9. Юрчак І. В. Ріка Почайна. Мультизадачний підхід до вирішення проблем ревіталізації урбанізованого середовища та його трансформації у публічний простір / І. В. Юрчак, Н. В. Юрчак // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. - 2016. - Вип. 46. - С. 372-376.

10. Винник О. Публічний простір Львова впродовж українсько-польської війни (1918-1919 рр.) / Оксана Винник // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. – 2010 / 3 (47). – С.121-130.

11. Несинова С.В. Сучасні підходи до вивчення поняття міського «публічного простору» // Науковий збірник «Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції», 2017. – №2. – Т.1. - С. 87-90.

12. Севрук О. Публічний простір як об'єкт правового регулювання / Оксана Севрук // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. – 2017. – С.163-169.

13. Баликін І.І. Нормативно-правове регулювання історико-культурної складової Києва в умовах урбаністичних процесів / І.І.Баликін // Міжнародна науково-практична конференція «Публічний простір як об'єкт правового регулювання» (30 вересня, 2016 р.). – К. : Академія адвокатури України, 2016. – С. 17-23.

УДК 342.5.071(477+470+476)

*Настюк А. А.,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного,
адміністративного та господарського права
Академії праці, соціальних відносин та туризму*

ФОРМА ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ КИЇВСЬКОЇ